

TABOR

TABOR* izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri z dodatkom naslednjega dne ter stane mesečno po pošti K 30.—, za inostranstvo K 50.—, dostavljen na dom K 84.—, na izkaznice K 30.—. Inserati po dogovoru.

Naroča se pri upravi TABORA*, MARIBOR, Jurčičeva ulica šteč. 4.

UREDNISTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon interurb. št. 276. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, prilike, desno. Telefon št. 24. ŠHS poštnošteč. št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne ozira. — Rokoni se ne vračajo.

Leto: III.

Maribor, sreda 29. marca 1922.

Številka: 72.

Mirovno poslanstvo Male antante.

Prški »Nar. Listy« objavljajo lep članek izpod peresa svojega sotrudnika F. Polaka, ki zavrača strahove pred »balkanizacijo« Srednje Evrope, ki toliko strašijo na zapadu. Članek piše: Sporazum med štirimi državami — Češkoslovaško, kraljevino SHS, Rumunijo in Poljsko — glede skupnega delovanja v najpomembnejših vprašanjih evropskega mira, ki je bil nedavno dosežen na beograjski konferenci, mora odpreti oči vsem onim, ki se vedno verujejo v resničnost legende, da je razpad avstro-ogrške monarhije v manjši pad avstro-ogrške monarhije v manjši države prinesel v Evropo novi Balkan.

Ta legenda se je širila v obliki svarilnih opominov, naslovljena na antantne zaveznike, še predno so bile podpisane pariške mirovne pogodbe. Bila je sad propagande, ki je šla za tem, da bi se ohranilo gospodarstvo Habsburgovcev in ojačalo stališče Hohenzollerncev. Bila je izmišljena in prizrejena tako, da bi nečinkovala. Balkan — ta beseda je pomenila na zapadu svet, ki je poln smodnišnic, podminiran in eksploziven ter zadostuje, le majhen povod, pa bo vse mirovno delo sfrčalo v zrak.

Resničnost pa popolnoma zavrača te bajke, ki so jih širili razni agitatorji in katere so zaiskrele v vsej antantni javnosti, kakor hitro se je bila pojavila v avstro-ogrskih deželah silnejša politična napetost. Dvignile so se kot večje ko je Karlov prihod na Madžarsko prisilil Malo antanto, da je mobilizirala svoje čete v obrambo mirovnih pogodb. Pojavljajo se še zdaj pa zdaj v francoskem rojalističnem tisku in tuintam v nam neprijaznih angleških listih.

Zavezniske države pa uvidevajo, da niso storile nič slabega, ko so pripomogle k obnovitvi samostojne in suverene Češkoslovaške. Kakor je historično kraljestvo Češko izvrševalo mirovno poslanstvo, tako ga izvršuje tudi današnja republika. Minulo je skoraj 500 let, kar se je husitski kralj Jurij Podjebradski pečal z mislijo, kako bi se z zvezo vseh držav zagotovil svetovni mir. Sedaj, ko se je ta misel izvedla v Zvezi narodov, nudi češkoslovaška država novih dokazov v svoji mirovni volji, tako s sodelovanjem pri Zvezi narodov kakor s svojim požrtvovalnim delom za sporazum sosednjih državami.

Zavezniki vidijo, da tudi kraljevina Srbija, Hrvatov in Slovencev, Rumunija in Poljska pristopajo k sodelovanju, ki vzbuja dobro voljo tam, kjer je ni — v Avstriji in na Madžarskem. Namesto desorganizacije, zmede, negotovosti, kakor jo je oznanjala in jo še oznanja legenda o »novem Balkanu«, se pojavlja zdravo življenje, volja k sporazumu, red in pomirjenje povsod tam, koder je prej vladalo revolucionarno razpoloženje, nastalo pod nemško-madžarskim pritiskom.

Beograjski sporazum združuje štiri države, katerim je versailška pogodba določila najvažnejše naloge v Srednji Evropi, v enotno politično fronto, s katero je treba računati pri ureditvi političnih, gospodarskih in finančnih razmer, kakor jo hoče izvesti konferenca v Genovi. Ta skupna linija bi ne bila mogoča, če ne bi zemlja, na kateri se je poprej raztezala avstro-ogrška monarhija, nudila gotovosti, če bi bila, — kakor govore v inozemstvu — »balkanizirana«, kar pa ni toliko mnenje javnosti, kolikor odmev propagande, ki bi hotela vzpostaviti vsaj »podonavsko federacijo«, če ne že staro avst.-ogrsko državo. Kaj je pa privedlo omenjene države v skupno fronto? Gospodarski interesi? Trgovinske potrebe? Nikakor ne, zakaj se si v mnogem na-

† Knezoškof Mihael Napotnik.

Maribor, 28. marca. Danes ob četrti na drugo uro popoldne je po dolgotrajnem bolehanju na črevesnem raku, ki ga je v zadnjih mesecih priklenilo trajno na bolniško posteljo, umrl lavantinski knez in škof Mihael Napotnik v 72. letu starosti. Glede pogreba še niso izdane odredbe, vršil se bo pa najbrže konec tedna. Kakor čujemo iz informiranih krogov, bo njegov naslednik bivši tržaški nadškof dr. Karlin.

Izjava Lenina o genovski konferenci.

DKU Berlin, 27. marca. Vsi listi prinašajo razgovor zastopnika »New York Herald« v Moskvi z Leninom. — Lenin je izjavil, da bi ga mogla samo bolezen ovirati, da bi se ne udeležil konference v Genovi. Ne želi si, da bi se v Genovi pečali s politiko. Konferenca mora rešiti gospodarska vprašanja. Rusija potrebuje trgovino z meščanskimi državami istotako kot meščanske države z Rusijo, ker čutijo, da se evropsko gospodarsko življenje ne da obnoviti brez Rusije. Lenin izraža željo, da bi spoznal Lloyd Georgea, ki je pokazal, da realno misli in da je z njim mogoč sporazum. Seveda ne v

— (Rojen dne 20. septembra 1850. v Konjicah, posvečen v duhovnika dne 25. julija 1875. V škofa posvečen dne 27. septembra 1889. Bil je hišni prelat papeža, prisednik prestola, rimski grof ter posestnik številnih odlikovanj, v zadnjem času tudi reda sv. Save I. vrste. Spisal je mnogo cerkvenih in drugih knjig, zlasti tudi potopisnih črtic. Bil je dober govornik, ter mecen cerkvene umetnosti.)

političnem oziru, ker je ta med sovjet-

sko Rusijo in meščanskimi državami docela nemogoč. Gospodarski sporazum pa bi bil z Lloyd Georgeom mogoč. Če kdo misli, da bodo lahko ruski delegaciji v Genovi stavili ponižujoče pogoje, se bo zelo razočaral. Z Rusijo se ne bo dalo postopati kot s premagano državo in če bi zavezniki zasledovali take namene, bi storili neumnost. Rusija še ne more zreti mirno v bodočnost. — Vojna nevarnost se ni odstranila in gospodarski položaj je še zmeraj zelo resen. Vendar pa Rusija mnogo pričakuje od Genove.

Fašistovski kongres v Milanu.

Novi boji med fašisti in socijalisti.

DKU Milan, 27. marca. Včeraj so prihajali v mesto številni člani fašistovske stranke, da se udeležijo tukajšnjega strankinega kongresa. Zgodilo se je več napadov na fašiste. Sledeji pa so iz maščevanja razbili železničarski

klub v milanskem predmestju. Neki železničar je bil pri tem ustreljen, pet oseb pa ranjenih. V Raveni je došlo do spopada med fašisti in socijalisti. Dva socijalista sta obležala mrtva. Tudi iz drugih provinc poročajo o številnih spopadih.

Pred genovsko konferenco.

DKU Pariz, 28. marca. Ministrski predsednik Poincaré se otvoritve genovske konference ne bo udeležil; verjetno pa je, da se bo po vrnitvi predsednika Milleranda iz Alžira podal v Genovo.

DKU London, 26. marca. Lloyd George in Schanzer sta v svojem razgovoru razpravljala o praktičnih straneh genovske konference, osobito pa glede postopanja na konferenci sami, ter o pogojih za priustitev malih držav h konferenci.

DKU London, 27. marca. Italijanski zunanji minister Schanzer je dopel danes v London, kjer bo imel razgovor z Lloyd Georgeom glede genovske konference.

DKU Bern, 27. marca. (Švicarska brzojavna agencija). Zvezni svet je sklenil sklicati na dne 5. aprila v Bern konferenco strokovnjakov nevtralnih držav, ki se udeležijo konference v Genovi.

Lenin na smrtni postelji?

DKU Pariz, 27. marca. Po zadnjih poročilih iz Kopenhagene se je zdravstveno stanje Lenina tako zelo poslabšalo, da se mora računati s smrtnim izidom. Vsi boljševiski mogočniki, ki se nahajajo trenutno v Nemčiji, so bili nujno pozvani nazaj v Moskvo.

Zaslišanje v Zagrebu zaprtih fašistov.

ZM Zagreb, 28. marca. Fašisti, ki so jih ujeli pri Sv. Ani pri Sušaku, so še vedno v zaporu. V nedeljo se bili po vojnem sodniku zaslišani. Vsi fašisti odločno taje, da bi prekoračili demarkacijsko črto z nametom, da bi umorili Zannello.

Tiskarska stavka v Dalmaciji.

ZM Split, 28. marca. Vsled meznega gibanja med grafičnim obojem so stavci tukajšnjih tiskara razen

klub v milanskem predmestju. Neki železničar je bil pri tem ustreljen, pet oseb pa ranjenih. V Raveni je došlo do spopada med fašisti in socijalisti. Dva socijalista sta obležala mrtva. Tudi iz drugih provinc poročajo o številnih spopadih.

»Društvene tiskarne«, kjer delajo lastniki in neorganizirani stavci, stopili v stavko. Le v novi demokratski tiskarni, ki ni član gremija tiskarjev, se še dela. Povsod drugod pa delo počiva.

Odmevi Alijagičevega pogreba.

ZM Zagreb, 28. marca. Policija je aretirala osem komunistov, ki so bili predani državnemu pravdnistvu. Aretacija je v zvezi z dogodki, ki so se odigrali ob priliki pogreba atentatorja Alijagića.

Akcija za unsko železnico.

ZM Split, 28. marca. Na pobudo mestne občine se je osnoval konsorcij za zgradbo železniške proge, ki bo vezala srednjo Dalmacijo z zaledjem t. j. takozvana unška proga. Razen občine se nahajajo v konsorciju vsi denarni zavodi, ki imajo svoj sedež v Splitu.

Novi rumunski parlament otvorjen.

DKU Bukarešta, 27. marca. — (Orient Radio). Danes dopoldne je bil slovesno otvorjen parlament. Kralj je prečital svoj manifest, v katerem je naglasil, da bo zaroka princeze Marije s kraljem Aleksandrom še bolj utrdila prijateljske stike, ki vežejo obe državi že iz zveze predvojne časa. O konferenci v Genovi je dejal: Rumunija, ki stremi po delu in miru, bo podpirala na genovski konferenci vsako akcijo, ki naj gospodarsko obnovi Evropo, če se ta akcija ne bo dotikala suverenosti prizadetih držav in če bo stala na bazi sklenjenih pogodb.

Odgovor Turčije na predlog o premirju z Grčijo.

DKU Carigrad, 27. marca. Turška vlada je včeraj odgovorila na predlog o premirju. V odgovoru pravi, da se ta zadeva tiče izključno njenega področja, zato je poslala prepis te note tudi v Angoro. Otomanska vlada povdarja, da v notji o evakuaciji Tracije da vključno Odrina ni niti govora.

sprotne. Poljska in Češkoslovaška sta republikli, Jugoslavija in Rumunija monarhiji. Zbližala jih je težnja zasukurati mir, kakor ga predstavljajo mednarodne pogodbe.

To je treba poudariti v teh dneh, ko si nekateri elementi prizadevajo vtisniti genovski konferenci značaj skupščine, ki ima naloge ne le upeljati sovjetsko Rusijo v trgovsko gospodarsko življenje, ampak tudi spraviti na tir dediče habsburškega cesarstva potom neke vsesplošne mednarodne pogodbe, ki bi osredotočila srednjeevropsko javno življenje okoli Dunaja na škodo Prage in drugih glavnih mest, s tem pa tudi političnim klavzulam versailskega, saint-germainskega in trianonskega miru odvzeti njih pravi pomen. Treba je pripomniti, da sta Dunaj in Budimpešta hotela zatiranje in vojno; Praga, Beograd, Bukarešta in Varšava pa so hotele svobodo in mir. Konec borbe jih je privedel na razpotje, koder se njihova pota razhajajo: eni iščejo rešitve v povečanju kaosa in v maščevanju, drugi v konstruktivnem delu in v zagotovitvi sedanjega pravnega stanja, slavno potrjenega po zavezniških velelilih. Državnik, ki bi šel preko tega ali bi pozabil na to v svojih koncepcijah evropske gospodarske rekonstrukcije in pri organizaciji novega sodelovanja držav, bi kmalu zašel v slepo ulico, ravno tako kot oni, ki bi sovjetsko Rusijo vrgel v isti koš z bodočo Rusijo.

Politične vesti.

* Dr. Kukovec proti neenotnemu reševanju upravne razdelitve. Na konferenci večinskih članov zakonodajnega odbora je posl. dr. Kukovec nastopil z ostro kritiko proti predlogu ministra Trifkovića, naj bi se zakon o upravni razdelitvi države delil na dva dela, zakon o razdelitvi Hrvatske, Slavonije, Slovenije, Bosne in Hercegovine bi sprejel parlament, za ostale pokrajine pa bi se stvar uredila z uredbo. Na ta način so hoteli radikalci napeljati vodo na svoj mlin in udariti zlasti slovenske in hrvatske demokrate. Njegovo odločno stališče je izzvalo najboljši vtis v vseh parlamentarnih krogih.

* Zakon o oblastni in srezki samoupravi sprejet. V ponedeljkovi seji Narodne skupščine je bil s 142 glasovi proti 40 glasovom sprejet zakon o oblastni in srezki samoupravi. Muslimani so se v zadnjem trenutku razdvojili, skupina dr. Karahmedovića je glasovala za vladni predlog. V imenu klerikalcev je govoril poslanec Brodar, ki je izjavil, da je Jugoslav. klub proti oblastni in srezki samoupravi. Sprejet je zakona je zbornica pozdravila z burnim odobravanjem.

* Pravi obraz Hrvatskega bloka. Podpredsednik Hrvatskega bloka Mat. Drinković je dal v Protičevem »Radikalu« izjavo, ki bi se lahko razlagala tako, kakor da Hrvatski blok hoče nekak sporazum in celo neko formo državnega jedinstva. Stojan Protić je namreč dostavil: »G. Drinković je ne dvomno naroden človek. On je iskren, udam narodnemu in državnemu jedinstvu in mu hoče služiti koliko zna in mu more.« itd. Tako Protić. Vrhovni zborovodja Hrvatskega bloka, evropski »genij« Stipica Radić pa zagode drugačno. Radić piše v 13. številki »Slobodnega Doma« sledeče: »V beograjskem »Radikalu« daje g. Protić poslanec Drinkoviću spričevalo, da je on — Drinković — za narodno in državno jedinstvo, dasiravno se večkrat v svojem ogorčenju dela, kakor da ni za jedinstvo. Posl. Drinković ni zahteval tega spričevala, in ker ni resnično, ni bo tudi g. Protić koristilo, dočim poslanec Drinkoviću škoduje pri vseh

amih, ki ga ne poznajo dobro. Če bi namreč bilo to spričevalo resnično, tedaj g. Drinković ne bi mogel biti član Hrvatskega bloka, kaj šele njegov predsednik. S tem je Radić povedal dovolj o sebi, o Drinkoviću in o Hrvatskem bloku. Zda je samo še vprašanje: Ali naj res izročimo državo tej tolpi, da jo raztrga?

*** Nevarni sosed.** V Pragi je nedavno predaval kapetan čsl. armade, Slovak Šimko o Madžarih, ki od svojega prihoda sem neprenehoma vznemirjajo svoje sosedo. Omenil je, kako je bila usoda naklonjena temu mongolskemu narodu takoj izpočetka, ko je vdrl v rodovitno, dobro obdelano slovanske pokrajine, si podjarmil kulturni narod in črpal kulturo od svojih podložnikov. Madžarski ideal je bil: ustvariti iz podjarmljenih narodov dvajsetmilijonsko homogeno državo od Tater do Adrije in jo razširiti po možnosti še do Egejskega morja. Podpora Rima in Habsburgov mu je delo olahkotila, in kmalu bi bil izvršil velik del svojega programa, da ga ni zadela strašna nesreča in sicer ravno v trenutku, ko je bil najbližje svoji zmagi. Madžarstvo je bilo posunjeno v svoje naravne meje; bili so mu odvzeti bogati sedmograški in slovaški rudniki, rodovitne ravnine Banata itd. Sedaj se začne borba za integriteto Ogrske, katero vodi Budimpešta z najrazličnejšimi sredstvi. V tej borbi lahko razločimo tri faze, ki si navidez nasprotujejo, katere pa vodi ista misel: Karolyjeva demokracija, naslonjena na antant; Kunov boljševizem, ki je imel nalogo povzročiti v sosednjih državah socijalno revolucijo in Hortyjev militaristično-absolutistični režim, ki se opira na dobro organizirano armado in na licemersko propagando v inozemstvu. Vsi poskusi so se izjalovili. Antanta ni šla na madžarski lim in je prisilila Budimpešto, da mora izvršiti trianonsko mirovno pogodbo. V nadaljnjem delu svojega predavanja je predavatelj opisal vse trike proti mirovni pogodbi, agitacijo pod gesli proti »balkanizaciji srednje Evrope«, »za naravne zakone« in podobno, dalje Hejasove naklepe, ero karlističnih pučev leta 1921, akcijo v Franciji in Italiji. Kdo je tedaj vzrok »balkanizaciji srednje Evrope?« Madžari se še vedno protivijo pravični sodbi, ki jo je izrekla nad njimi zgodovina, nasprotujejo celo pogodbam, ki so jih navidez sami podpisali, zlasti obvezo glede razorožitve; še danes vzdržujejo tajno armado 600.000 mož in duhovito vlečejo za nos antantno kontrolno komisijo. Zakone o razoroženju skušajo potlačiti z zakonom o prisilni telesni vzgoji, s katerim odpirajo skrivna vrata vojaškemu vežbanju; vojni material kupujejo v inozemstvu in ga skrivajo; armada je narodni idol; mobilizacija štirinajst pe-

polkov in enega konjeniškega polka je pripravljena za vsak slučaj. Ali je mogoče, da bi se razmerje med sosednimi državami in Budimpešto izboljšalo? Dokler je na vladi budimpeštanska kamarila, ni upati na izboljšanje. Zato je pa treba z vsemi sredstvi zahtevati izvrševanje trianonske pogodbe in za tretjo vsako iredento na našem ozemlju.

*** Slovaški avtonomizem in avtonomisti.** Na Slovaškem imajo klerikalne avtonomiste, ki se na isti način in z istimi frazami kot naši klerikalci vojskujejo proti »centralizmu«. Kako izgleda ta centralizem v praksi, o tem nas prepričuje na pr. že samo dejstvo, da imajo Slovaki posebnega ministra za Slovaško, dočim pod Ogrsko niso imeli niti slovaškega občinskega notarja! Te dni smo čitali v praških listih tole značilno notico: V letošnjem proračunu je dovoljeno za Slovaško 4.7 milijard, prejemki iz Slovaške pa znašajo samo 3.7 milijard. Primanjkljaj iznaša tedaj eno milijardo kron. Enako visok je deficit v dodatnem proračunu za l. 1922. Slovaška ima tedaj 2 milijardi deficita, ne vstevši 15 milijarde za slovaške investicije. Te številke dokazujejo, da Slovaška ne more biti finančno samostojna, in da so važnejše reči na svetu kot je Hlinkova avtonomija! — Pater Hlinka se je hvalil, da ima njegova stranka 500.000 pristašev in 40.000 delavcev. Ta trditev je navčna, ker niti na Češkem, kjer je strankarsko življenje mnogo razvitejše, nimajo tako močne stranke. Povrh tega je Hlinkova stranka razdvojena z notranjimi spori. Značilno je, da se Hlinka v svoji avtonomistični (pravzaprav klerikalno-absolutistični) strasti zanaša na zavestništvo slovaških Nemcev. Minister za Slovaško dr. Derer izjavlja v sobotni »Pr. Presse«, da je velik del Slovačkov proti avtonomiji, ker nima interesa na nji. Vprašanje slovaške avtonomije ni nič drugega kot vprašanje uradništva, vprašanje, ki se tiče 10% prebivalstva. Hlinkov načrt ni avtonomija, temveč primitivizem in sicer najprimitivnejši primitivizem. — Klerikalizem je pač sam na sebi primitivizem in ni čuda, če se razni patri in podobne sorte ljudje vrtajo v politiko.

*** Državljanstva načela v Rusiji.** Moskva, 24. marca. Sovjetska vlada je poslala zapadnim velesilam spomenico, v kateri sporoča, da so tekom lanskega in letošnjega leta izšli v Rusiji sledeči zakoni za zaščito javne varnosti in lastnine: določitev razmerja med državnimi uslužbenci in delavci, kakor tudi med njihovimi organizacijami in podjetji; izprememba zakona o delovni dolžnosti, proglašenje obrtno in trgovinske svobode; določitev pravic, ki jih imajo državljani na svojih stanovanjih, izprememba določb o prisilni delo-laciji. S posebnim vladnim dekretom

se je načeloma priznala pisemska tajnost. Postopanje pri pisemski cenzuri, ki se uvede, če nastopijo izjemne razmere, bo urejeno na zakonit način. Nadalje se bodo določile pravice, ki jih imajo državljani pred političnimi oblastmi, splošno nadzorstvo nad delovanjem političnih oblasti se prenese na pravosodni komisariat. Temeljne državljanske pravice se bodo upoštevale tudi pri novi izdaji zakonov. Država bo monopolizirala zgolj večje in važnejše industrije, dočim bo vse druge reorganizirala na trgovski podlagi in jih oddala zasebnikom v zakup. Te zakupniške pogodbe lahko razveljavi samo redno sedišče. Ker se vlada zaveda potrebe, da se uvažajo v Rusijo inozemski tehnični pripomočki in surovine, zagotavlja, da koncesioniranim trgovcem ne preti niti nacionalizacija, niti revizicija ali zaplenba njihovih obratov.

Dnevna kronika.

— **Smrtna kosa.** V Vojniku je umrl v 85. letu svoje starosti g. Fran Gilčvert, oče pisarniškega ravnatelja gosp. Dragotina Gilčverta. Blag mu spomin!

— **† Martin V. Konda.** V Chicagu je umrl izdajatelj »Glasa Svobode«, glasila svobodomiselnih Slovencev v Ameriki, Martin V. Konda. Pokojni je bil rojen l. 1872. v Osojniku pri Semiču v Belokrajini. L. 1886. je kot štirinajstleten fant odpotoval v Ameriko, kjer je začel l. 1902. izdajati »Glas Svobode«. Blag mu spomin!

— **Odlikovanje.** G. dr. Fran Štev, upravnik državnega zdravilišča v Rogški Slatini je odlikovan z redom sv. Save IV. vrste.

— **Popravi!** V večeršnjem uvodniku »Narodna obrana« naj se glasi na drugi strani v tretji vrsti mesto: »... naša pot je kriva« pravilno: »... vaša pot je kriva...«

— **Cerkveni rop v Trzinu.** Pred par dnevi so obiskali dosedaj neznani fatje župno cerkev v Trzinu pri Mokronogu. Zvečer so se skrili v cerkev, ki je je cerkovnik zvečer zaklenil. Ponoč so mirno »delali«. Odnegli so monštranco in ciborij, ki sta bila oba zelo dragocena. Hostije so razsipali po oltarju. O storilcih ni nobenega sledu.

— **Izvoz slovenskega vina v Češko-slovaško.** Kot odposlanec Slov. kmet. družbe k češkoslovaško-jugoslovenski trgovinski anketi, ki se je vršila v Pragi v dneh 14. 15. in 16. t. m. sem proučil razmere na češkem vinskem trgu in zapreke, ki ovirajo izvoz našega vina v Češkoslovaško, kakor tudi, kako bi bilo ovire odstraniti. Da zamo-rem interese o vsem tem osebno informirati, sklicujem sestanek zainteresov za izvoz vina iz vse Slovenije, v

Celje, na dan 2. aprila ob 2. uri pop. v Narodni dom. Ker je stvar zelo važna, vabim zlasti vsa vinarska, kletarska in gospodarska društva, zadrage in vinske trgovce, ki se bavijo z eksportom vina, dalje večje vinogradnike in pa tovariše strokovnjake, da se zanesljivo vdeležo tega sestanka. Na delo dokler je čas! B. Skalič.

— **Vinska razstava (vinski sejem) na II. ljubljanskem velesajmu od 2. do 11. septembra 1922.** Vinarski in sadjarski odsek slov. kmetijske družbe v Mariboru je pripravljen prevzeti tudi za to leto prireditve vinske razstave na ljubljanskem velesajmu v svoje roke, toda le za slučaj, če se oglasi zadostno število udeležnikov. Vabijo se tedaj vsi vinogradniki, ki se nameravajo udeležiti letošnjega vinskega sejma, da nemudoma prijavijo odseku svoj natančen naslov ter letnike in vrste vin, ki jih nameravajo razstaviti. Vinogradniki! Udeležba na vinskih sejnih je lahko najboljša in najuspešnejša reklama za naša vina, toda prireditelj mora biti velikopotezna in enotno izvedena. Le skupen, enoten nastop in stroga kontrola razstavljenega blaga nam zamore priboriti priznanje in uspehe na vinskem trgu, ki so trajne vrednosti. Vse drugo bo naši skupni stvari, našim skupnim interesom le škodovalo in ugoden utis lanske prireditve kmalo izbrisalo. Geslo nam torej mora biti: »Če se že udeležimo, mora biti udeležba častna in mora lanko prireditelj v vsakem oziru prekositi!« Zato vabimo vse vinogradnike še enkrat, da eventualno udeležbo na vinskem sejmu naznanijo vsaj do 15. aprila t. l. »Slov. kmet. družbi.« — Vinarski in sadjarski odsek v Mariboru.

Mariborske vesti.

Maribor 28. marca 1922.

CENJENE NAROČNIKE prosimo da poravnajo zaostalo naročnino ker bi bili sicer primerani list ustaviti.

Uprava »TABOR«

—o—

m Najboljšo reklamo za naš list dela obč. svet. g. Bahun (socialni demokrat). Ni je občinski seje, da se ne bi vsaj trikrat zaletel v »Tabor«. S tem nam, dasi nehote, dela najboljšo reklamo, na drugi strani pa dokazuje, da pišemo resnico, ki socialiste včasih ne ljubo zbode. Čudno pa je, da se nikdar ne spomni lajbžurnala magistratne večine. »Volksstäm«, ki bi bila bolj potrebna vsestranske reklame. Sicer se pa g. Bahunu še za naprej priporočamo.

m Napisl v izložbenih oknih. Iz občinstva dobivamo pritožbo, da so nekateri trgovci in obrtniki deloma ali celo

Radivoj Rehar:

Trogir.

(Iz spominov na lanski novinarski kongres v Splitu.)

Split in njegovo divno okolico so osvetlili prvi žarki vzhajajočega solnca, ko smo se pričeli zbirati na Dioklecijanovi obali, kjer je ob pomolu čakal mal parobrod »Kozjak«, katerega so nam poslali zavedni Kaštelani, da nas povede preko nalahno se zibajočih morskih valov mimo polotoka Marjana v starodavni naš Trogir in potem dalje v Kašte in v Solin. Na parniku je valovalo živahno življenje, vse je bilo kar najboljšo razpoloženo. Končno je »Kozjak« zapiskal, mornarji so odpeli vezi in pričeli smo se pomikati ven na sredino splitskega pristanišča in potem z vedno večjo brzino mimo Marjana, obraščenege z borovci, cipresami in alojami. Kmalu smo zapluli mimo rta sv. Jurja v Kaštelanski zaliv. Odprl se je diven razgled na vzhodno obalo otoka Čiovo, na starodavni Trogir s stolpi svojih mnogobrojnih cerkva, na vseh sedem Kaštelov in na Solin — mesto mrtvih.

Bilo je krog desete ure dopoldan, ko se je »Kozjak« približal trogirskemu pristanišču. Na obali je bilo zbrano skoro celokupno trogirsko prebivalstvo, večinoma v svojih narodnih dalmatinskih nošah, med njimi tudi župan Marasović in častitljiva postava sivolasega trogirskega škofa. Navdu-

šenost pozdravov in klicov ni bilo ne konca ne kraja.

Trogir... Kdo izmed nas Slovencev ve kaj je Trogir? Ogromna večina ga ne pozna niti po imenu in vendar je to poleg Stobreča in Cavtata najstarejše mesto naše divne Dalmacije. To-liko starinskih zgodovinskih spomenikov in toliko umetnin, ki predstavljajo danes ogromno milijonsko vrednost nima skoro nobeno jugoslovansko mesto, kakor jih ima to. Trogir je star danes preko 2000 let. Zgrajena ga je neka grška kolonija z otoka Visa l. 380 pred Kristom, za časa sicilijanskega kralja Dioniza iz Sirakuz. Dolgo dobo je bil grška kolonija, potem se je rimsko cesarstvo koncem četrtega stoletja razdelilo med Rim in Bizant, je Trogir pripadel Bizantu. Pretrpel je v teh prvih dobah s strani Ilircev mnogo nezgod, toda krog leta 614 po Kristu, ko so Avari popolnoma porušili Solin, je Trogir ostal nedotaknjen. S prihodom Hrvatov, ki so sledili Avarom, se je Trogir primeroma jako hitro poslovenil ter prišel pod oblast hrvatskih knezov in pozneje kraljev, ki so imeli svojo prestolico v Bihaču, v neposredni bližini samega Trogira, kjer stoji še danes razvaline nekdanje slavne hrvatske prošlosti. V dvanaajstem in trinaajstem stoletju so ga skušali osvojiti Benečani, toda brez uspeha. Pod beneško republiko je prišel komaj l. 1420 in sicer po lastni volji. Pod Benečani je ostal do leta 1797, ko je razpadla nek-daj tako cvetoča beneška republika sv. Marka. Benečanska nadoblast za Tro-

gir ni ostala brez posledic. Prej popolnoma slovansko mesto se je prepojilo precej z italijanskim duhom ter dobilo tudi mnogo italijanskih rodbin, ki pa so se v poznejših časih asimilirale ter so danes skoziinskozi jugoslovanske. Na benečansko nadvlado v Trogiru pa nas spominjajo tudi benečanski lev, ki krase še dandanes razna vrata, zidove, stavbe itd.

Po razpadu beneške republike je prišel Trogir v oblast Avstrijcev, pod katerim je ostal do l. 1806, ko je Napoleon ustanovil Ilirijo, kateri je priključil razen slovenskih dežel tudi Dalmacijo. Napoleonova Ilirija je propadla in l. 1813. je prišel Trogir nazaj pod Avstrijo. Sto let pozneje, nepozabnega leta 1918 pa je pripadel Trogir ujedinjeni kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Največja znamenitost Trogira je stolna cerkev, zato je samoočebni u-mevno, da so nam Trogirčani najpreje razkazali to cerkev. Stolna cerkev stoji na glavnem trgu ter je eden najlepših krščanskih spomenikov v Dalmaciji. Posvečena je sv. Lovru, vendar pa pod imenom tega svetnika ni znana, pač pa pod imenom sv. Ivana Orsinija Rimljana, ki leži pokopan v eni njenih stranskih kapel, ki je obenem mestni pokrovitelj (patron). Sv. Ivan Orsinij je bil Trogirčan; živel je v času kraljev Zvonimira in Kolomana. Cerkev so pričeli graditi in sicer domačini in ne Italijani, početkom 13. stoletja, radi pomanjkanja sredstev pa so morali de-lo večkrat prekiniti, tako da je bila no-

polnoma končana komaj l. 1598. Na desnem oglu vrh peristila se dviga visok zvonik, katerega sta gradila domača arhitekta Gojković in Bokanič. Pod zvonikom se nahaja znamenit portal iz marmorja, katerega je, kakor svedoči nadpis nad vrati iz l. 1240, izdelal kipar Radovan. Na njem so urezani krasni kapitelji in kipi, ovenčani z ornamen-talnim listjem, ki predstavljajo življen-je, trpljenje in smrt Kristusa, kakor tudi razni drugi reliefi, mitološke fi-gure ter simboli koledarja. Poleg glav-nih vrat se nahaja krstni kamen, umet-niško delo kiparja Andrija Dračanina, izdelan leta 1467. V krstilnici se nahaja umetniški kip sv. Hijeronima.

Cerkev sama je razdeljena na tri ladje. Tla so pokrita z nagrobnimi plo-čami plemiških rodbin Lucija, Andreja, Gracio itd. Glavni oltar, ki je ves iz mramorja, je pokrit z dvojnimi osmerokotnimi nebom, ki leži na štirih stebrih s krasnimi kapitelji. Na oltarju se nahajata mramornata kipa sv. Lovrenca in sv. Ivana. Poleg tega oltarja se nahaja znamenita grobnica, v kateri so shranjeni ostanki Gulielma, nečaka kralja Bele III. ter sina grške kraljice Margarite (1242). Prekrasne so v tej srednji ladji koralne klopi, originalne rezbarije Trogirčana Ivana Budiala-vića, ki se je l. 1440 obvezal, da bo iz-defal vsako za 18 dukatov. Nad korom se nahajata dva bisera slikarske umet-nosti: Magdalena ter Snemanje Krista s križa, delo Tizianovih učencov, a ka-kor se v novejšem času sodi, najbrž delo Tiziana samega.

popolnoma opustili hvaljevalno in konzumentom koristno označevanje cen v izloženih oknih. Ponemod so cen navedene napačno. Bilo bi želeli, da bi prizadeti trgovci sami odpravili ta nedostatek, ne da bi jih bile morale policajne oblasti spomniti na njihovo dolžnost.

m Mestno gospodarstvo in falska elektrarna. »Straža« se je divje zagnala v obč. svetnika dr. Serneca, ki ni storil nič več in nič manj, nego da je zahteval red v mestnem gospodarstvu tudi glede dobave elektrike. »Stražine« traze o ščitenju kapitalizma so že tako zarjavale, da so nesposobne koga razniti. Javnost pa naj ve dejanski položaj in naj sama sodi: Falska elektrarna daje mestni občini tok še vedno po nizki predvojni ceni. Mestna občina oddaja tok po veliko višji ceni, morala pa je sama napraviti omrežje in ga mora tudi vzdrževati in je torej višje zaračunanje toka strankam razumljivo in naravno. Ker pa tudi falska elektrarna dela z bančnim kreditom, ki ga mora obrestovati z 10 in več procenti, je naravno, da zahteva od svojih strank točno plačevanje dobavljenega toka. Mestna občina pa od strank redno pobiranih pristojbin za tok ni porabljala — kakor bi to pri rednem gospodarstvu morala — v redno odplačevanje toka pri elektrarni, ampak je bila skoro stalno že več kot pol leta sem v zaostanku za krog pol milijona kron. Opetovani opomini elektrarne niso nič zalegli; elektrarna je začelom februarja dala končno enomesečni rok za ureditev zadeve, toda tudi po preteku tega roka ni dobila niti odgovora. Inženir je nato pisal županu osebno pismo, da bo elektrarna primorana izvajati posledice. Ker tudi to ni zaleglo, je ravnateljstvo elektrarne naročilo dr. Sernecu, da izposluje pri mestni občini najkasneje do 15. marca popoln obračun za dobavljeni tok in plačilo zaostanka. Tudi na to ni bilo odgovora, ampak le delno odplačilo v znesku K 300.000. Zato je 20. marca pisal dr. Sernec mestu, da falska elektrarna odstopa od pogodbe in se ne čuti dalje vezana. Nato je 23. marca prinesel uradni zastopnik občine dr. Leskovar obračun, pa ne za ves čas, torej do konca febr., ampak samo do konca januarja. Za februar elektrarna obračuna še danes nima v rokah. Elektrarna stoji na stališču, da mestna občina svoji nalogi ni kos — to njeno stališče je po goranjih izvajanjih popolnoma upravičeno. »Stražine« izpad je torej zgrešil svoj cilj, zakaj pušča je namesto dr. Serneca zadela voditelja mestne uprave g. župana in socijalista Grčarja.

m Oj ti franciškani... Mariborski franciškani so prosili pri občini za popust občinske doklade na vino. Svojo prošnjo so utemeljili s tem, da z vinom ne trgujejo, ampak ga sami popijejo. Čudna fratarska logika! Kmet mora svoje v potu svojega obraza pridelano vino obdačiti, franciškani pa za svoje v potu svojega obraza popito vino ne bi plačali občinske doklade.

m Vzorno gospodarstvo magistratne vešine. Magistratna vešina je svojčas sklenila, da pokloni klerikalni zadružni in gospodarski banki, ki zida pred franciškansko cerkvijo svojo palačo, kos občinskega sveta. Ker je banka to ponudbo velikodušno odklonila, se je g. Bahun (JSDS) hudoval nad demokracijo in »Taborjem«, češ, »Tabor« je kriv, da banka noče sprejeti sveta brezplačno ter hoče plačati za kvadratni meter 300 K. Obč. svet dr. Sernec je opozoril vešino, da leži ta svet na najprometnejšem kraju in je med brati vreden kvadratni meter najmanj 600 K. Toda to magistratne vešine ni motilo in proti demokratskim glasom so sklenili prepustiti banki, ki ima letno milijonske dobičke, ta svet po 300 kron za kv. meter. Končno bi bilo to še v redu. Toda občina mora vsled te »kupčije« na lastne stroške predstaviti kaval, kar bo stalo mestno občino krog 60.000 K, dočim dobi za svet komaj 27—30.000 K. Le tako naprej, gospoda, pa vam bo kmalu odklenkalo!

m Zadnje občinske seje se je udeležil tudi klerikalni general, narodni poslanec Zebot. Bralo se je precej njegove garde in med občinstvom se je slišalo govoriti: »Danes bo pa hee!«. Vsakdo je namreč pričakoval, da bo g. Zebot zopet vprizoril kak »Kasperiteater«. Toda glej ga spak! G. Zebot je

bil nenavadno pobit. Niti v debato o klerikalni gospodarski banki ni posegel. Vsakdo se je čudil nenavadni poparjenosti razboritega g. Zebota. Ko pa je prišla iz Beograda vest o lekcijah, ki jih je dobil poslanec Zebot v narodni skupščini, je pa bila njegova poparjenost vsakomur razumljiva. Toda to se klerikalnim demagogom večkrat pripeti.

m Za Ciril-Metodovo družbo so darovali: Mariborska posojilnica 1000 K, g. dr. Radoslav Pipuš 1000 K in g. dr. Vladimir Sernec iz neke kazenske poravnave 1000 K. Vsem iskrena hvala!

m Ljudska univerza. V petek zvečer se je vršilo predavanje g. prof. dr. Medveda o mariborskih zgodovinskih spomenikih. Predavatelj je znan ljudski govornik in se odlikuje po svojem izrednem spominu, zato je njegov pregled mariborske lokalne zgodovine nudil vsem poslušalcem brez razlike obilo užitka. Dvorana je bila polna. Zgodovinska predavanja so poleg medicinskih najbolj privlačna. Želeli bi bilo, da bi se naši zgodovinarji pogostje poslužili »Ljudske univerze« in seznanjali občinstvo z zgodovino, katera se da popularizirati brez posebnega truda, lahko pa mnogo pripomore h globljemu umevanju današnjih pojavov in k državljski vzgoji. Prihodnjič predava g. inženir K u k o v e c o »Tehniki in kulturi«. Napredek tehnike ima velikanski vpliv na razvoj človeške kulture. Tehnika je preobrazila človeštvo. Vsakogar bo zanimalo izvedeti kaj več o tem velikem činitelju kulturnega človeštva. Opozorjamo vse ukaželjno občinstvo na to zanimivo temo, ki je namerava g. predavatelj obravnavati v dveh predavanjih.

m Protituberkulozna liga. Zbiranje statističnih podatkov o tuberkulozi na deželi se je že uredilo z zadevnimi vprašalnimi polami, ki so bile razposlane na vse občinske in župne urade, šolska vodstva in orožniške postaje. Glede statističnega gradiva za mestni okoliš se bo obrnil odbor PTL na tukajšnje zdravniško društvo. Vsled prošnje za sebnega ženskega učiteljskega, da bi ob priliki šolskega protituberkuloznega dneva 3. aprila t. l., prevzel predavanje kak strokovni zdravnik, se poveri ta naloga doc. dr. Matku. Za trud in lepi uspeh zadnjega naravnega večera, ki je skupno z dopolnilnim zneskom doc. dr. Matka prinesel ligi 6000 K, izreka odbor vsem nabiralcem, t. j. soprogi g. župana Grčarja, in g. dr. Sokoloviču, dr. Deklevi in doc. dr. Matku svojo zahvalao. Na željo PTL je celjska tvrdka Westen doposlala vzorec higijskega pljuvalnika v upogled. Cena znaša 73 K. Z ozirom na to, da bi nabava takih pljuvalnikov za vse šole presegala delokrog PTL in bi obenem ligo tudi v gnotnem oziru zelo obremenjevala, sklone odbor, da se naročba ne izvrši, da pa se bo nakup priporočil vsem šolskim vodstvom, dočim jih bo PTL podpirala glede nabavne cene. Po pregledu prošnje za mesto oskrbovalne sestre jih je bilo več zopet izročenih pregledovalnemu odseku, kibo stavil svoje predloge glede končne izbire in nastavitve. Da se odpravi ali vsaj po možnosti omeji zdravju škodljivo prosto pljuvanje zlasti v gostilnah, bo liga stopila v stike z zadruge gostilničarjev in ji priporočila, da naj si njeni člani nabavijo primerne opominske tablice, ki naj jih razobesijo na vidnih mestih. — Ustrezaje prošnji delavstva iz magdalenskega predmestja se bo tamkaj v kratkem vršilo predavanje o tuberkulozi v nemškem jeziku (predavatelj dr. K. Ipavice). Natančnejši podatki se bodo v tem pogledu še pravočasno sporočili.

m Prababica je naslov igri katere premijera se vrši v soboto dne 1. aprila t. l. v Narodnem gledališču v Mariboru. Igra je znamenito delo slavnega nemškega pisatelja Grillparzerja, na kar opozarjamo že danes p. n. občinstvo.

m Protestno zborovanje zaradi davkov. Trgovski gremij vabi vse članke trgovce, kakor tudi obrtnike in industrijalce na protestno zborovanje, ki se vrši v četrtek dne 30. t. m. ob 14. uri zvečer v Gambrovinovi dvorani zaradi vojnega davka za leto 1920., prometnega davka itd. Ker bode to zborovanje zelo važno za vse pridobitne sloje in se bode ob njem tudi sklopile o navedenih važnih kerakih, naj se vsakdo

udeleži zborovanja točno ob določenem uri.

m Velika kavarna. Ob 17. uri popoldne čajanka s koncertom v »Klub-baru«.

Objave.

§ Vstopnice za Oratorij Assumptio, ki se proizvaja dne 1. aprila t. l., bodo v najkrajšem času razprodane. Okoli 600 se jih je razpečalo že v prvih treh dneh. Komur je tedaj za izredni duševni užitek oratorija Assumptio, naj se takoj in nenadoma preskrbi s vstopnico. Dobivajo se le še v trgovini Zlate Brišnik, Slovenska ulica.

§ Besedilo k oratoriju Assumptio, kakor tudi razlaga vsebinskega in muzikalnega dela, se dobiva pri gojencih in gojenkah drž. mošk. učiteljskega. — Kdor hoče imeti popolni užitek, si mora nabaviti to besedilo in razlago, da ju prečita pred koncertom.

§ Oratorij Assumptio, ki ga proizvaja 1. aprila t. l. 180 gojencev in gojenk drž. mošk. učiteljskega, prične točno ob 20. (8.) uri. Ker se pred začetkom vsi vходи zatvorijo, se nujno priporoča pravočasni prihod!

§ P. Hugolin Sattner, vsivaritelj oratorija Assumptio, pride v Maribor že v petek 31. t. m. popoldne, da prisostvuje koncertu dne 1. aprila t. l.

§ Mestni kino. »Stella Maris« drama v 5. činih, krasen film z znamenitimi igralci, med njimi priljubljena amerikanca Mary Pickford, se predvaja v torek, sredo in četrtek.

§ Koroško okrožje MSZ ima svoj 1. sešatek (sejo) dne 2. aprila t. l. ob 9. uri predpoldne v Prevaljah. Dnevni red: poročila, volitve, okrožni zlet in slučajnosti. Po seji telovadba. Za društva okrožja je sešatek (za vadiatelje) obvezen, gostje dobrodošli. Zdravo! — Načelnik.

Narodno gledališče.

Repertoar:

Torek 28.: »Pahljača Lady Windermere«. Abon. B.
Sreda 29.: Zaprt.
Četrtek 30.: »Cigan baron«. Abon. A.
Petek 31.: Ob 15. uri: »Hlapec Jernej«. Izv. abon. Dijaška proslava Cankarja.
Sobota 1. aprila: »Prababica«. Abon. B.

—o—

x Fran Grillparzer. Dne 21. jan. t. l. je minilo 50 let odkar je umrl poleg Schillerja največji nemški dramatik Fran Grillparzer. Mariborsko gledališče se spomni tega dne z uprizoritvijo njegove romantične tragedije Prababica, katere premijera se vrši v soboto dne 1. aprila 1922.

x Pahljača Lady Windermere. Drama v štirih dejanjih, spisal Oskar Wilde, prevel R. Rehar, režiral M. Skrbinšek. Sobotna premijera te izborne Wildeove drame je kljub temu, da je bil praznik, privabila v gledališče toliko gledalcev kakor pri dramah ni običajno in gotovo se ni nihče kesal, kajti prišel je vsak na svoje. Wilde je hotel v tej drami dokazati, da ni na svetu ne dobrih ne slabih žensk, da so vse le enega, to je — ženskega spola, obenem pa se je hotel pošaliti z visoko »boljšo družbo« in uspelo mu je popolnoma. Kakor je imela tudi v Mariboru, publika je navdušeno ploskala. Režija g. Skrbinška je bila dobra, uprizoritev sama na sebi prav zadovoljiva za naše razmere, le eno bi se dalo očitati — naši igralci niso bili londonski salonski gentlemen. Salon jim je precej tuj, zato se v njem ne počutijo domače, so prisiljeni, pretirani, nerodni, osobito dva — gg. Kovič in Škerl. Zenske so bile boljše. G. Grom je bil v ulogi Lorda Windermerea jako dober, pokazal je tudi precej salonskega elana, le v nekaterih situacijah četrtega dejanja se je spomnil preveč kmetijskega gospodarja iz »Hlapca Jerneja«. Ga. Šetinška se v ulogo Lady Windermere spočetka prvega dejanja ni mogla uživati, tudi tekst ji je delal malo neprilike, polagoma pa je od prizora do prizora in od dejanja do dejanja rastla ter nam včasih vstvarila pravo umetnico. Ga. Dragutinovičeva je našla v vojvodinji Berwick zopet hvalazno ulogo, v kateri je mogla pokazati vse svoje zmožnosti, zato je bila ena najbolje uspešnih kreacij. Gdč. Kraljeva je »duhovitost« Lady Agata še podčrtala ter odigrala to »nemor« ulogo prav dobro.

Gdč. Voukova je kot Lady Plymdale osvajala s svojo eleganco. O ostalih Ladyh bi se ne dalo česa povedati, bile so bolj za »okrasek«. Ga. Bukšekova je odigrala ulogo Mrs. Erynne tako, kakor vse podobne uloge, z razumevanjem, uživetjem, kar je njena velika prednost. G. Rasberger je kot Lord Avgust ugajal, značaj starega dobričina je pogodil prav dobro. G. Mikulič pa nas kot Lord Darlington ni mogel zadovoljiti. To je uloga ljubimec, g. Mikulič pa ni ljubimec, žalibog ljubimec mi med letošnjim ansamblom sploh nimamo. Uloga je lepa, toda ostala je neizžrpana, izgubilo se je marsikaj, česar je bilo škoda. V prvem dejanju je bil malo prisiljen, v drugem pa način, kako je razkrival ljubezen Lady Windermere, ni bil nežen, vznihčen, pristen in naraven, ampak neroden, mučen; tako bi se Darlington z Margareto kvečjemu lahko kregal. V četrtem dejanju je bil malo boljši. G. Škerl, Mr. Dumby in g. Kovič, Mr. Hopper, sta bila za salon prenerodna, mnogo boljši ni bil tudi tretji, g. Velušček, Mr. Cecil Graham. Izgovarjanje angleških imen ni bilo vselej pravilno in dosledno, kar bi moral režiser v prihodnje popraviti.

Sport.

: POLNS. Danes 28. t. m. ob 20. uri plenarna seja v klubovi sobi Grajske kleti.

: Sparta (Ljubljana): Rapid (Maribor) 4:5 (2:1). Nedeljska prijateljska nogometna tekma je končala z zmago »Rapida«, vendar se ni nobeno moštvo povzpelo vsaj do srednje dobre igre. — Pri gostih je še slabo uplivala zelo pomankljiva obrana ki je pogostoma povzročala v igri surove momente. — Tekma je bila vsled slabega vremena slabo obiskana. Sodnik g. Nemec slah

Sokolstvo.

o Načelstvo Kola jahačev sokolskega društva v Mariboru ima v torek, 28. t. m. ob 20. uri zvečer v restavraciji Narodnega doma svojo sejo, na katero se vsi bratje odborniki vabijo. Ponovno se opozarjajo starejši člani, da redno prihajajo k vajah, ker se v Ljubljani na vsesokolskem zletu ne bo nikomur dovolil nastop, ki ne bo popolnoma izvežban v ježi. Zdravo! Načelstvo.

o Jugoslovanskemu Sokolstvu! O priliki I. jugoslov. vsesokolskega zleta v Ljubljani v dnih 12.—15. avg. 1922 se vrši tudi prva jugoslovanska sokolska razstava, ki naj nam pokaže razvoj in delovanje celokupnega jugoslovanskega Sokolstva. Zletni odbor je pozval vse župe, da zberejo ves material ter prirede najprej župne sokolske razstave. Pozivljamo vse brate in sestre, da gredo takoj na delo ter naj ne olajšajo z zbiranjem materiala za sokolsko razstavo. Po vseh društvih, pri mnogih bratih in sestrah je ohranjenih mnogo krasnih spominov na delovanje Sokolstva v preteklih letih. Vse to naj se zbere in pošlje župi. Vsi predmeti bodo društvom in posameznikom na zahtevo nepokvarjeni vrnjeni, vsled tega naj se na vseh predmetih označi lastnik. — Predmeti pa, ki se ne bodo zahtevali nazaj, bodo ohranjeni v bodočem sokolskem muzeju.

o Mednarodna tekma v Ljubljani. Mednarodna zveza telovadnih organizacij v Evropi, katere član je tudi naš Jugoslovanski Sokolski Savez, priredi o priliki I. jugoslovanskega vsesokolskega zleta dne 11. in 12. avgusta 1922. VII. mednarodno tekmo v Ljubljani. V tej zvezi je sedaj včlanjenih 14 zvez, med drugimi Češko-slovenska Obec Sokolska, Poljska Sokolska Zveza in Jugoslovanski Sokolski Savez. Kolikor je dosedaj znano, se pripravljajo za mednarodno tekmo razen bratov Čehov še Belgijci in Francozi. O drugih zvezah se še ne ve, ali se udeležijo tekme ali ne. Pričakovati pa je, da se udeležijo tekme 5—6 vrst. Tekme se udeležijo tudi Jug. Sokol. Savez. Vsaka Zveza postavi vrsto 6 telovadcev in 2 sodnika. Predpisi za tekmo in vajo so bili objavljeni v Vestniku T. O. Upati je, da prijavijo naše župe dovolj tekmovalcev do meseca junija, da bo zbira vrste lahka. — Izbrani tekmovalci bodo potem vežbali skupno 2—3 mesece v Ljubljani pod vodstvom načelnika dr. Murnika.

GOSPODARICA SVETA.

Avanturističen roman. Spisal: Karl Figdor. Prevel: R. R.

(Dalje.)

(42)

44.

Allan Stanley sedi v svoji mali primitivni kočici ter čaka.

Še vedno ni odgovora.

Znova je bil pregledal vso napravo, popravil in boljše pritrdil to in ono, boječ se, da ni česa pozabil. Ali pa je vse to delo dolgih mesecev morda zaman?...

Zdaj se nenadoma začuje prasketanje, prav tiho, komaj slišno. Inženir zapre oči, da bi bolje slišal.

»Pridemo!« se glasi vest. Od veselja plane kvišku, kakor neumen.

Slišali so ga! Pridejo!

Še vedno ne ve kdo obljublja rešitev, toda biti morajo to Amerikanci ali Angleži, kajti odgovor je angleški.

Le z naporom se vzdrži, da ne steče kar o belem dnevu v svetišče k Majdi, razodeti ji to veselo novico. Šele čez nekaj časa se zopet umiri ter prične premišljevat po kakšni poti bo neki prišla rešitev.

»Zrakoplov bodo poslali,« si misli veselo smehljaje. »Drugače pač ne gre. Ekspedicija stare vrste bi nas nikdar ne našla.«

Potem morajo v par dneh že dospeti semkaj, ako bo šlo po sreči.

»Potem pa imava jaz in gospodična Gregaardova za ta čas dovolj dela!«

In med tem, ko teka sem in tja premišljuje:

»Tako brez nadaljnjega se nikakor ne moremo posloviti od duhovnov in vsega tega neumnega ljudstva

ter se dvigniti v nebo. Kljub vsej zaverovanosti v gospodično Gregaardovo nam vendar ne bo kdo klical v slovo »Živijo!«

In zopet teka premišljuje semintja.

(Dalje prihodnjik.)

Glavni urednik: Radivoj Rehar.

Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

POLIR

se sprejme pri stavbenem podjetju Accetto in drugovi, družba z o. z., Maribor, vogal Frančiškanske in Wildenrainerjeve ulice.

461 3-2

Noben strup! Nobena kemična očetna kislina! Samo zdrav garantirano dober

namizni očet

prodaja na veliko in drobno najmodernejša avtomatična tovarna za očet

Srečko Schmidl, Maribor Koroška cesta 18.

Vsaka gospodinja, kateri je mar zdravje njene družine, bo zahtevala povsod samo pristni Schmidl-ov očet. 479 10-1

Mala oznanila.

Proda se hiša v prometnem kraju blizu kolodvora in v bližini Maribora, pripravna za obrt, posebno pa za trgovino. Posredovalci izključeni. Naslov pove uprava. 481

Omara s 4 predali in pisalna miza se jako ceno proda. Koroševa ulica 7-11. 480

Žepne ure, precizijske in stenske popravila najsolidnejše tvrdka R. Bizjak, Maribor. Gospodarska ulica 16. 64

Proda se stenski telefon. Naslov pove uprava.

Ravnatelj išče meblovano sobo v sredini mesta. Ponudbe na upravo »Tabora«. *

STAVBENO PODJETJE

FRANJO SPES in SIN

ZIDARSKI IN TESARSKI MOJSTER

Telf. 78 MARIBOR, Tržaška cesta Telf. 78

se priporoča za vsa v stavbeno stroko spadajoča dela.

Prodaja vin

Priporočam gg. hotelirjem in gostilničarjem po najnižjih cenah od 50 l naprej do celih vagonskih pošiljavet moja prvovrstna črna in rdeča vina, kakor tudi sortirana: rizling, zastavice (Zierfandel), traminec, žlahtnino itd. Vina se nahajajo v Badlovi kleti v Krčevini št. 88. — Z odličnim spoštovanjem 361 10-1

Jurij Fokter, lastnik

V lastnem ter v imenu svojcev naznanjam sorodnikom, znancom in prijateljem žalostno vest, da je danes po daljšem hiranju v 85. letu svoje starosti umrl moj ljubi oče

Franc Gilčvert.

Njegovo truplo se izroči materi zemlji dne 29. marca 1922 ob 15. uri popoldne na pokopališču v Vojniku.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v farnih cerkvah v Spitaliču, Vojniku in v frančiškanski cerkvi v Mariboru.

Maribor, dne 27. marca 1922.

Dragotin Gilčvert

482

pis. ravnatelj.

Sadiki za zelenjavo

posebno zgodnja salata, kolerabca in karfiol se dobe vedno pri

»Vrt« Džamonja in drug.

380 družba z o. z. 2-1

Maribor, Copova ulica.

Sveža bukova drva

brez vejevja, franko vagon Maribor, kupuje večje količine 478

Anton Birgmayer, Aleksandrova cesta št. 77.

VABILO

na

III. redni občni zbor Mariborske tiskarne d. d. v Mariboru

kateri se vrši

dne 11. aprila 1922 ob 14. (2.) uri popoldne v prostorih tiskarne, Maribor, Jurčičeva ulica št. 4.

DNEVNI RED:

1. Poročilo ravnateljstva in eksekutive.
2. Odobritev letnega računa, razdelitev čistega dobička in absolutni upravnemu svetu.
3. Volitev upravnih svetnikov.
4. Volitev nadzorstva.
5. Sklep o zvišanju glavnice od K 2,500.000 — na K 3,000.000 — in o modalitetah izdaja novih delnic.
6. Sprememba pravil.
7. Sklepanje o eventuelnih pravočasno predloženih predlogih.

Maribor, dne 17. marca 1922:

Mariborska tiskarna d. d. v Mariboru

H. Pogačnik l. r.

Dr. Lipold l. r.

§ 26. Vsakih 10 delnic daje pravico za 1 glas. Glasovalno pravico na občnem zboru lahko vsak delničar izvršuje osebno ali po pooblaščenju. Pooblaščenec je lahko tudi oseba, ki ni delničar družbe.

§ 27. Glasovalno pravico na občnem zboru imajo oni delničarji, ki najkasneje 3 dni pred občnim zborom založijo delnice, katere tvorijo podlago za njihovo glasovalno pravico, na mestu, ki je objavljeno v vabilu, s katerim se sklicuje občni zbor.

Delničarji, ki želijo imeti na občnem zboru glasovalno pravico, naj izvolijo založiti delnice v smislu predstoječe določbe pravil pri ravnateljstvu Mariborske tiskarne d. d. v Mariboru, Jurčičeva ulica 4. 3-1

ELEKTROMOTORJE

za kmetijstvo in obrt priporoča tvrdka „Industrijsko - električno podjetje“

inžen. Turnšek & Co. v Ljubljani,

Sodna ulica št. 1.

Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta 44.

EDISON-SAKS.

Motorji so na zalogi, so prvovrsten fabrikat in se zanje jamči.

440 3-2

POSKUSITE!

Kupiti dobro surovo in žgano kavo, sladkor, vse vrste moka in riža, svinjsko mast, bučno in fino namizno olje, domačo slivovko, rum, fini špirit (vinski cvet), fini konjak, kekse, čokolado, kakao, orehe, bosniške češnje, sardine, Maggi v steklenicah in kockah, sveče, razna čistila, barve za obleke, vinski kis, kisovo kislino, galico, žveplo, ličje (rafijo) in vse drugo špecerijsko in kolonialno blago, v trgovini

MILOŠ OSET, MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 45

nasproti glavnega kolodvora.

424

Telefon št. 15.

Telefon št. 15.